

יחסים מרחביים

אפשר לסמוך על אל-סאודא

זהו אחד הסודות המופלאים של ירושלים. הוא מוכיח מדוע מתייחסת הממשלה באמון הרבה יותר גדול לנשיא הנוכחי של מצרים מאשר לקודמו.

מיבצעים

רוצה להתאבד?

חייג 69911

ארבע לפנות בוקר, בחדר קטן, בכתובת סודית אישם בירושלים, מצלצל הטלפון. האיש שבחדר, סטודנט לרפואה, מריס את השפופרת: "הלו אדוני, תראה, אני לא יכולה להירדם. כבר לקחתי כדור וזה לא עוזר. מה לעשות?" הסטודנט רק מניח את השפופרת, לאחר שעה לאשה — והטלפון חוזר לצלצל מחדש. הפעם זו צעירה לא נשואה שנכנסה להריון, מאיימת "לעשות משהו" לעצמה.

צחק צחק — אבה. כך זה נמשך, ללא הרף, במשך 24 שעות ביממה. מאז שתחנת ערו — עזרה ראשונה נפשית — הוקמה לפני שבועות מספר, התקשרו אל הטלפון שלה, ירושלים 69911, כ-4,000 איש ואשה. מתאבדים של ממש — עוד לא. אך מלבד זה — עונים מתנדבי השירות לכל סוג אחר של צרה תחת השמש.

למשל: בעיות הוא והיא. זוגות נשואים ושאנים נשואים. צעירות שידדן נשוי ו— אינן יודעות כיצד לצאת מהמבוך, ואחרות שהרו מחוץ לנישואין. כ-15% של המטלפנים — נים — צעירים. הקריאות למספר הירושלמי מגיעות מכל הארץ — החל מרמת הגולן ועד התעלה. רבים מהמטלפנים — חיילים. קבוצה אחרת של מבקשי עזרה — אנשים הנמצאים כבר בטיפול פסיכולוגי ופסיכיאטרי. כבר קרה לפסיכיאטר ד"ר אריה ירוס, כאשר ישב בעצמו בתחנה ב— תורנות, שהמטלפן היה אדם, שהוא טיפל בו בעבר, או ממשיך עדיין לטפל בו. זאת — בלי שהמטלפן ידע כמובן את זהותו של העונה לצלצול.

סוג נוסף של פונים — אלו המתקשרים על-מנת לחמוד לצון כביכול. אך במשך ה— שיחה מתברר שלמרות הלצון, גם להם בעייה נפשית.

15 מתאבדים בשנה. בשנים שעברו אירעו בירושלים 15 התאבדויות לשנה. מספר המנסים להתאבד — גדול יותר, הגיע לעיתים ל-150 לשנה. בנסיון להצילם, הגה ד"ר ירוס את רעיון הקמת התחנה,

נבחן אל-סאודאט מה ביד?

הגישו המומחים הוותיקים שהיו כולן זהות. נאמר בהן כי הוא אדם מיושב, צנוע, צראופק אך יציב, שאפשר לסמוך עליו.

הממשלה

לא, לא, לא — אבל כן!

הסקופ שפירסם העולם הזה לפני שבועיים, בדבר מיסמך רשמי שנמסר על-ידי ממשלת הליכוד הלאומי למשרד-החוץ ה— אמריקאי בינוי 1967, ושבו נאמר כי ישראל מוכנה לחזור בדרום לגבול הבינלאומי תמורת שלום — מוסיף להכות גלים בינלאומיים.

בשובו מוועידת בריסל, השתמח ה"כ"מ בני גנין מסיבת-עיתונאים כדי להכחיש קיומו של מיסמך זה. אך מעניין שלא עשה זאת מעל דוכן הכנסת, למרות שהיתה לו הזכות המלאה למסור על כך הודעה אישית. במינון הכנסת, לעומת זאת, אישרו ה— ליברלים מאנשי גח"ל את קיומו של ה— מיסמך.

לא פחות מעניינת תגובתה של גול— דה מאיר. כאשר הציגה את הראיון ה— מפורסם לשבועון ניוזוויק, טיים המראיין בשאלה המרגיזה: חבר-כנסת מסויים (מסור יים מאד!) גילה בכנסת כי ישנו בידי ה— אמריקאים מיסמך בו הבטיחה ממשלת ישראל, אלא אחרי מלחמת ששת הימים, להחזיר את כל השטחים תמורת שלום. האם זה נכון? שאלה זו היתה, כמובן, בלתי-מדויקת — כי לא דובר על נסיגה, מכל השטחים, אלא רק נסיגה בדרום, לגבול הבינלאומי. גולדה, המנוסה, נאחזה באידיוק זה, השיבה: "לא!"

מזרחי-מתאבדים ירוס מה בטפון?

שדומות לה קיימות באירופה ובארצות-הברית זומן.

לפני כשנתיים נכנסה לתמונה אלמנה של ד"ר אריה זסלני — מי שהיה מנהל התחנה לבריאות הנפש בירושלים. ברטה זסלני ביקשה להנציח את זכר בעלה, ה— לייטה לעשות זאת בדרך של הקמת התחנה. עריית ירושלים עזרה — והתחנה הוקמה. מקום התחנה נשמר בסודיות — כמו זהותם של המתקשרים אליה בבקשת עזרה. עם הקמתה, התקבלו בה עד 150 קריאות ליום. כיום יוד המספר, מגיע ל-50 בלבד. במשך 24 שעות ביממה נמצא במקום איש צוות בכיר של התחנה בכוננות. ל— מקרה ויש צורך לפתור בעייה מיוחדת. לאחר תקופת מסיון והרצה נוספת, תיבדק האפשרות להפוך את השירות הירושלמי ל— ארצי, להקל בכך גם על מתאבד פוטנציאלי, שאין ברשותו אלא אסימון בודד.

בתוכני צמרת המדינה כבר

נה היא לפניך: המיסמך הסודי ביותר במדינת ישראל — מפת-המינומם של ממשלת גולדה מאיר לכריחת שלום.

מפה זו לא נגנבה משום מגירה במשרד ראש-הממשלה, גם לא משולחן העבודה המיוחדת העוסקת עתה בהכנת מפות (ושלפי השבועון טיים, עומד בראשה אלוף-המודיעין אהרון יריב).

מפה זו אינה קיימת על הנייר. "העולם הזה" מצייר אותה בפעם הראשונה.

היא נלקחה ממוחות אנשים בצמרת. על סמך מה?

על סמך המידע שלוקט על עמדות האישים השונים, על סמך חילופי-דברים גלויים עם האישים הנוגעים בדבר, על סמך הכירויות והדויר-נים שנתקיימו במפלגות השונות בין אנשי הצמרת.

אין זו המפה שתוגש ליארינג — כאשר תוגש. אין זו המפה שעליה תתעקש גולדה במשאומתן עם האמריקאים. אין זו המפה הראשונה או השנייה.

זוהי המפה האחרונה.

מפת-מינומם, שרוב אנשי הצמרת כבר התרגלו אליה במחשבותיהם, אם כי הם נואמים עדיין על "גבולות-ביטחון", קו עריש-שארם, וכיוצא באלה סיסמאות דאשטקד.

איש המקורב לממשלה אמר השבוע: "הוויכוח האמיתי יהיה על הפירוש המדויק של תוכנית רוג'רס — אם זה רוג'רס-פלוס או אם זה רוג'רס-מינומם."

המפה שלפנינו היא רוג'רס-פלוס, ועליה יערך, בשלב המכריע, המאבק האמיתי.

1. פיתחת רפיח

בה נסתכל במפה, מן הדרום צפונה.

לא נכבר עלה על הקרקע יישוב בפיתחת רפיח, על אדמת סיני מדרום לרצועה.

מדוע?

למעשה כבר השלימה הצמרת עם העובדה שבהסכס'שלום אין מנוס מהחזרת הצ'יאהי

סיני, בו בזמן נתברר גם כי לא ניתן לבצע את התורה-שבוע-על-פה של המערך, ותוכנית מפת'ם, שעמדו שתיהן על סיפוח רצועת-עזה לישראל.

עזה, כך מסתבר, תסופח קרוב לחדאי לירדן או למדינה הפלסטינית (אם זו תקום).

אולם ישראל תתעקש על ניתוק הרצועה מסיני — על-ידי רצועת-אדמה

ישראלית שתחצוץ בין השתיים. זוהי פיתחת-רפיח.

הכחנה היא למנוע רצף טריטוריאלי בין מצריים וירדן, העלול להוות, אף-פעם, סכנה ביטחונית. כלומר: למנוע כל אפשרות של מעבר צבא מצרי לרצועה.

2. מרחב-הגנה לאילת

נקודה השנייה, בה תרצה ישראל לשנות את הגבול הבינלאומי שהיה קיים בין מצריים ובין פלשתינה (א"י) עד 1948, היא ליד אילת.

ערב מלחמת ששת-הימים התעוררה דאגה המורה לגבי ביטחון אילת. ברע של פאניקה, חששה ממשלת אשכול כי המצרים מתכוונים לנתק את אילת מישראל.

(כידוע, נסתבר לאחר מכן כי פאניקה זו נבעה ממסירת מידע בלתי-שלם. היו שהאשימו אז את משה דיין כי גרם בכחנה לפאניקה זו, על-ידי כך שהעלים מן הממשלה במויד פרט חיוני, שהסכיר את תנועת הצבא המצרי לעבר אילת.)

עכשיו תבקש ישראל למנוע סכנה כזאת בעתיד על-ידי העמקת

מרחב-ההגנה של אילת. כלומר: הזזת הגבול כמה קילומטרים דרומה באזור זה.

3. נוכחות בשרם-אל-שייך

בעייה העדינה ביותר בדרום היא, כמובן, שארם-אל-שייך.

הכור כי סיפוח שארם לירושא, ורצף טריטוריאלי אליה, לפי התורה-שבוע-על-פה, אינם באים בחשבון.

המצרים הציעו שהאזור יימסך על-ידי צבא של ארבע המעצמות, או של אומות אחרות, שלא יהיה ניתן להרחיקן משם אלא על-ידי ההלטה פה-אחד של מועצת-הביטחון. זאת אומרת, שארצות-הברית תוכל למנוע לצמיתות את יציאת הכוח משם, על-ידי הפעלת הוטו.

ייחכן מאוד שהפיתרון הזה יתקבל בסוף, אך בצמרת עוד שוררת התקווה שאפשר יהיה להשיג פשרה, על-ידי נוכחות ישראלית כלשהי בשארם — אם לברד, אם בצד צבא בינלאומי.

יש הטוענים כי הגיעו מקאהיר רמזים סתומים, שמהם ניתן ללמוד כי מצריים לא תתנגד לגמרי להישארות יחידה ישראלית סמלית

* המצרים חשבו שצה"ל עומד להתקיף אותם בגזירה זו, בנפלאם בפח פסיכולוגי שהוטמן להם.